

دستورالعمل امتیازدهی به ناشران اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

به استناد اختیارات حاصل از بندهای ۲، ۸ و ۱۱ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و به منظور ارزیابی میزان رعایت مفاد دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان مصوب ۱۳۸۶/۰۵/۰۳، دستورالعمل پذیرش، عرضه و نقل و انتقال اوراق بهادار در فرابورس ایران مصوب ۱۳۸۸/۰۱/۲۵، دستورالعمل پذیرش اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران مصوب ۱۳۸۶/۱۰/۰۱، دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار مصوب ۹۵/۰۶/۲۸، دستورالعمل حاکمیت شرکتی ناشران ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار مصوب ۱۴۰۱/۰۷/۱۸ هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار و اصلاحات بعدی آن‌ها و سایر قوانین و مقررات بازار سرمایه و همچنین ارزیابی میزان رعایت استانداردهای حسابداری توسط ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، این دستورالعمل در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۶ به تصویب هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

ماده ۱- اصطلاحات و واژه‌هایی که در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان، دستورالعمل پذیرش، عرضه و نقل و انتقال اوراق بهادار در فرابورس ایران، دستورالعمل پذیرش اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و دستورالعمل حاکمیت شرکتی ناشران ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار تعریف شده‌اند، به همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته‌اند.

ماده ۲- ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران که حداقل یکسال از تاریخ اولین عرضه سهام آنها پس از پذیرش گذشته باشد، براساس این دستورالعمل از لحاظ شفافیت اطلاعاتی، حاکمیت شرکتی و نقش آفرینی در توسعه بازار سرمایه، امتیازدهی می‌شوند.

ماده ۳- امتیاز ناشر براساس اطلاعات یکساله منتهی به پایان شهریور ماه هر سال، محاسبه و نتایج محاسبات حداکثر تا یک ماه پس از پایان دوره فوق توسط سازمان برای عموم در سامانه اطلاع‌رسانی ناشران (کدال) منتشر می‌شود.

ماده ۴- در هر دوره، ده ناشر حائز بیشترین امتیاز کل مطابق مفاد این دستورالعمل، «ناشر برتر» محسوب می‌شوند.

تبصره- در صورت کسب امتیاز مساوی توسط دو یا چند ناشر، رتبه یکسان به آنها تخصیص داده می‌شود.

ماده ۵- امتیاز کل ناشر مطابق روش زیر محاسبه می‌شود:

امتیاز شفافیت اطلاعاتی * ۰/۶۵ + امتیاز حاکمیت شرکتی * ۰/۲۰ + امتیاز نقش آفرینی در توسعه بازار سرمایه * ۰/۱۵

ماده ۶- امتیاز شفافیت اطلاعاتی ناشر، حداقل صفر و حداکثر به میزان ۱۰۰ است و طبق روش زیر محاسبه می‌شود:

امتیاز قابلیت اتکای اطلاعات * ۰/۳۵ + امتیاز به موقع بودن اطلاعات * ۰/۵۵ + امتیاز رعایت الزامات پذیرش * ۰/۱۰

ماده ۷- امتیاز به موقع بودن اطلاعات براساس میزان رعایت مهلت‌های مقرر در حوزه افشا و ارائه اطلاعات وفق مقررات، حداقل صفر و حداکثر به میزان ۱۰۰ است و طبق روش زیر محاسبه می‌شود:

مجموع امتیاز ارائه اطلاعات ردیف‌های ۱، ۲ و ۳ + مجموع امتیاز منفی تأخیر/عدم ارائه در ارائه اطلاعات ردیف‌های ۴، ۵، ۶، ۷ و ۸ جدول این ماده.

جدول شماره ۱

ردیف	عناوین اطلاعاتیه	حداکثر تعداد روزهای تأخیر از پایان مهلت مقرر	وزن معیار	وزن عامل
۱	۱-۱- صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۳، ۶ و ۹ ماهه حسابرسی نشده و گزارش تفسیری مدیریت	۹۰ روز	۷۰ (تخصیص وزن مساوی به هر میان دوره)	۳۰٪
	۲-۱- صورت‌های مالی سالانه حسابرسی نشده اصلی/ تلفیقی و گزارش تفسیری مدیریت	۱۴ روز	۳۰	
۲	۱-۲- صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای شش ماهه حسابرسی شده شرکت اصلی/تلفیقی و گزارش تفسیری مدیریت	۶۰ روز	۴۰	۴۵٪
	۲-۲- صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده شرکت اصلی و تلفیقی گروه و گزارش تفسیری مدیریت	۶۰ روز	۳۵	
		۱۰ روز	۱۵	
	۳-۲- گزارش هیأت‌مدیره به مجامع و اظهارنظر حسابرس در مورد آن	۱۰ روز	۱۰	
۳	اطلاعات وضعیت عملیات ماهانه	۵ روز کاری	۱۰۰	۲۵٪
ردیف	عناوین اطلاعاتیه/ مقرر	نحوه محاسبه امتیاز منفی	سقف امتیاز منفی	
۴	اطلاعات پرتفوی سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌های تحت کنترلی که فعالیت اصلی آنها سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار می‌باشد، در مقاطع ۳، ۶، ۹ ماهه و سالانه، حداکثر ۵ روز کاری پس از پایان دوره سه‌ماهه	به ازای هر عدم ارائه (شرکت یا دوره) ۰.۵ امتیاز منفی	۵	
۵	۱-۵- صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای شش ماهه حسابرسی شده شرکت‌های تحت کنترل	(تعداد عدم ارائه اطلاعات شرکت فرعی تقسیم بر تعداد کل شرکت‌های فرعی) ضرب در ۱۵	۱۵	
	۲-۵- صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده شرکت‌های تحت کنترل			
۶	۱-۶- زمان‌بندی پرداخت سود ۲-۶- گزارش کنترل‌های داخلی ۳-۶- آگهی دعوت به مجمع عمومی ۴-۶- تصمیمات مجمع عمومی ۵-۶- خلاصه تصمیمات مجمع عمومی ۶-۶- معرفی یا تغییر در ترکیب اعضای هیأت‌مدیره	به ازای هر عدم ارائه به موقع ۰.۵ امتیاز منفی	۵	
۷	اطلاعات با اهمیت	به ازای هر عدم ارائه به موقع ۳ امتیاز منفی	۱۵	
۸	۱-۸- عدم افشا/تأخیر در اطلاع‌رسانی مربوط به گزارش توجیهی تأییدشده توسط هیأت‌مدیره و نظر بازرس قانونی و متن کامل گزارش توجیهی مورد تأیید وی در خصوص افزایش سرمایه بر روی سامانه اطلاع‌رسانی ناشران (کدال) با لحاظ مقررات مرتبط و یا بر اساس درخواست سازمان	به ازای هر عدم رعایت ۱ امتیاز منفی	۱۰	
	۲-۸- تأخیر یا عدم ارسال مدارک و مستندات به سازمان در مواعید زمانی مقرر در مقررات مرتبط از جمله دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه- به ازای هر اعلام سازمان	به ازای هر عدم رعایت ۲ امتیاز منفی		
	۳-۸- تأخیر در اخذ مجوز مرجع ثبت شرکت‌ها به منظور انتشار اعلامیه پذیره‌نویسی و یا تأخیر در ثبت افزایش سرمایه بیش از ۳۰ روز نزد مرجع ثبت شرکت‌ها- به ازای هر اعلام سازمان	به ازای هر عدم رعایت ۱ امتیاز منفی		
	۴-۸- عدم ارائه به موقع گزارش سود قطعی به همراه اظهارنظر امین/حسابرس	به ازای هر عدم رعایت ۲ امتیاز منفی		

تبصره ۱- ضریب رعایت اطلاعاتیه موضوع ردیف‌های ۱، ۲ و ۳ جدول این ماده، مطابق روش زیر محاسبه می‌شود:

(حداکثر روزهای تأخیر / روزهای تأخیر) - ۱

تبصره ۲- امتیاز موضوع بند ۲-۲ جدول این ماده در صورتی که ارائه اطلاعات و صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده بیش از چهار ماه پس از پایان سال مالی تأخیر نداشته باشد، معادل وزن معیار (۳۵ امتیاز) و در غیر این صورت، طبق روش زیر محاسبه می‌شود:

وزن معیار * (۹۰ / تعداد روزهای تأخیر) - ۱

همچنین در صورتی که اطلاعات مذکور ۱۰ روز قبل از مجمع ارائه گردید، امتیاز فوق معادل وزن معیار (۱۵ امتیاز) و در غیر این صورت، مطابق روش زیر محاسبه می‌شود:

وزن معیار * (۱۰ / تعداد روزهای تأخیر) - ۱

تبصره ۳- منظور از اطلاعاتیه در جدول این ماده، عناوین اطلاعاتیه‌های مندرج در سامانه اطلاع‌رسانی ناشران (کدال) است.

تبصره ۴- ناشرانی که تصمیمات مجمع عمومی را افشای فوری کنند، از ارائه خلاصه تصمیمات مجمع موضوع بند ۶-۵ معاف هستند و عدم انجام تکلیف مذکور، برای این دسته از ناشران امتیاز منفی محسوب نمی‌شود.

ماده ۸- امتیاز قابلیت اتکای اطلاعات ناشر، حداقل صفر و حداکثر به میزان ۱۰۰ است و برای محاسبه آن، ابتدا امتیاز منفی هر ردیف جدول این ماده از سقف امتیاز مثبت همان ردیف، کسر شده و سپس حاصل امتیازات به دست آمده، باهم جمع می‌شود.

جدول شماره ۲

ردیف	شرح	نحوه محاسبه امتیاز منفی	سقف امتیاز مثبت
۱	تعدیلات سنواتی	مجموع قدر مطلق رقم اصلاح اشتباه و قدر مطلق رقم تغییر در رویه آخرین صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده منتشر شده نسبت به قدر مطلق سود/زیان انباشته پایان دوره قبل: به ازای هر ۱۰ درصد ۵ امتیاز منفی	۲۰
۲	نوع گزارش حسابرس	مردود/عدم اظهارنظر (صورت‌های مالی شش ماهه و سالانه): ۳۰ امتیاز منفی مشروط (صورت‌های مالی سالانه): به ازای هر بند شرط، ۳ امتیاز منفی مقبول (صورت‌های مالی سالانه): ۰ امتیاز منفی	۳۰
۳	تغییرات سود خالص	قدر مطلق تفاوت بین سود خالص هر سهم صورت‌های مالی میان دوره‌ای شش ماهه حسابرسی نشده و حسابرسی شده (بیشتر از ۱۰۰ ریال): به ازای هر ۵ درصد تغییر، ۲ امتیاز منفی قدر مطلق تفاوت بین سود خالص هر سهم صورت‌های مالی سالانه حسابرسی نشده و حسابرسی شده (بیشتر از ۱۰۰ ریال): به ازای هر ۵ درصد تغییر، ۲ امتیاز منفی	۲۵
۴	اطلاعاتیه اصلاحی در خصوص صورت مالی یا گزارش فعالیت ماهانه	۱-۴- به ازای هر اطلاعاتیه اصلاحی درخصوص گزارش فعالیت ماهانه: ۱ امتیاز منفی تا سقف ۵ امتیاز منفی ۲-۴- قدر مطلق تغییر سود/ زیان خالص در هر اطلاعاتیه اصلاحی صورت‌های مالی ۳، ۶، ۹ و ۱۲ ماهه نسبت به اطلاعاتیه اولیه: ۵٪ تا ۱۰٪، ۲ امتیاز منفی بیشتر از ۱۰٪ تا ۲۰٪، ۴ امتیاز منفی بیشتر از ۲۰٪ تا ۳۰٪، ۶ امتیاز منفی بیشتر از ۳۰٪ تا ۴۰٪، ۸ امتیاز منفی بیش از ۴۰٪، ۱۰ امتیاز منفی ۳-۴- جمع ۱۲ ماهه مبالغ اصلاح در گزارش‌های ماهانه تقسیم بر جمع درآمد عملیاتی ۱۲ ماهه: ۵٪ تا ۱۰٪، ۲ امتیاز منفی بیشتر از ۱۰٪ تا ۲۰٪، ۴ امتیاز منفی بیشتر از ۲۰٪ تا ۳۰٪، ۶ امتیاز منفی بیشتر از ۳۰٪ تا ۴۰٪، ۸ امتیاز منفی بیش از ۴۰٪، ۱۰ امتیاز منفی	۲۵

ماده ۹- امتیاز رعایت الزامات پذیرش، حداقل صفر و حداکثر ۱۰۰ است و مطابق روش زیر محاسبه می‌شود:
 ((تعداد معیارهای لازم الرعایه/تعداد عدم رعایت) - ۱) * ۱۰۰

تبصره ۱- در محاسبه امتیاز موضوع این ماده، الزامات پذیرش که شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران مکلف به رعایت آن هستند، به شرح ذیل است:

۱- سرمایه ثبت‌شده یا ارزش بازار سهام شرکت، ۲- نسبت حقوق صاحبان سهام به کل دارایی‌ها، ۳- مثبت بودن جریان خالص وجه نقد ناشی از فعالیت‌های عملیاتی طی دو سال مالی اخیر، ۴- تعداد سهامداران، ۵- داشتن حداقل یک بازارگردان، ۶- درصد سهام شناور آزاد.
تبصره ۲- در محاسبه امتیاز موضوع این ماده، الزامات پذیرش که شرکت‌های پذیرفته‌شده در فرابورس ایران مکلف به رعایت آن هستند، به شرح ذیل است:

۱- سرمایه ثبت‌شده یا ارزش بازار سهام شرکت، ۲- نسبت حقوق صاحبان سهام به کل دارایی‌ها، ۳- تعداد سهامداران، ۴- داشتن حداقل یک بازارگردان، ۵- درصد سهام شناور آزاد.

ماده ۱۰- امتیاز نقش‌آفرینی در توسعه بازار سرمایه، براساس جدول زیر محاسبه می‌شود. بالاترین امتیاز، ۱۰۰ در نظر گرفته شده و سایر امتیازات متناسب با آن معادل‌سازی می‌شود.

جدول شماره ۳

ردیف	شرح	عناوین مورد محاسبه	امتیاز مثبت	سقف امتیاز مثبت
۱	تأمین مالی و اصلاح ساختار مالی شرکت	تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بهادار بدهی	۸	۲۴
		افزایش سرمایه صرفاً از محل آورده نقدی و سلب حق تقدم	۱۲	
		افزایش سرمایه از محل سود انباشته یا مطالبات و آورده نقدی	۸	
		افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی	۵	
۲	بهبود عملکرد شرکت	درصد رشد سود عملیاتی حسابرسی شده سالانه سال جاری نسبت به سال قبل	به نسبت درصد رشد از سقف مقرر امتیاز	۲۰
۳	افشای صورت‌های مالی میان‌دوره و سالانه حداقل ۵ روز قبل از پایان مهلت مقرر	تعداد اطلاعیه‌های زودتر از موعد	به ازای هر اطلاعیه ۳ امتیاز مثبت	۱۸
۴	ارزش بازار سهام شناور آزاد	حداقل ۱۰٫۰۰۰ میلیارد ریال	۱۸	۱۸
		حداقل ۶٫۰۰۰ میلیارد ریال	۱۵	
		حداقل ۳٫۰۰۰ میلیارد ریال	۱۲	
		حداقل ۱٫۰۰۰ میلیارد ریال	۹	
		حداقل ۴۰۰ میلیارد ریال	۶	
		حداقل ۲۰۰ میلیارد ریال	۳	
۵	اقدامات ترویجی	برگزاری کنفرانس پرسش و پاسخ سهامداران و مدیران حداقل یک بار در سال	-	۱۰
		برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه به‌صورت الکترونیکی	-	۱۰
ردیف	شرح	نحوه محاسبه امتیاز منفی	سقف امتیاز منفی	
۶	تأخیر در پرداخت اصل و فرع اوراق بدهی	به ازای هر روز تأخیر، ۲ امتیاز منفی	۱۰	
۷	صدور رأی انضباطی قطعی علیه ناشر	به ازای هر تذکر، ۵ امتیاز منفی	۳۰	
		به ازای هر اخطار یا سایر تنبیهات انضباطی، ۱۰ امتیاز منفی		
۸	اختلاف سود تقسیمی افشا شده در گزارش تفسیری مدیریت با سود تقسیمی توزیع شده در مجمع	(درصد سود تقسیمی توزیع شده در مجمع منهای درصد سود تقسیمی پیشنهادی هیأت مدیره) ضرب در ۱۵	۱۵	
۹	عدم پرداخت به موقع سود تقسیمی	احراز عدم پرداخت به‌موقع سود	۲۰	
۱۰	عدم استفاده از مجوز افزایش سرمایه یا موافقت اصولی انتشار اوراق بدهی	انصراف یا انقضای مهلت استفاده	۲۰	
۱۱	عدم تطابق اساسنامه با نمونه مصوب هیأت‌مدیره سازمان	به ازای هر احراز عدم مطابقت اساسنامه شرکت با نمونه مصوب سازمان، ۲ امتیاز منفی	۵	

تبصره ۱- در صورت تصویب افزایش سرمایه از چند محل به صورت هم‌زمان، در محاسبه امتیاز موضوع ردیف ۱ جدول این ماده، صرفاً امتیاز طبقه بیشتر ملاک است.

تبصره ۲- امتیازات منفی از مجموع امتیاز حاصل از ردیف‌های ۱ تا ۵ جدول این ماده کسر خواهند شد.

ماده ۱۱- امتیاز حاکمیت شرکتی ناشر براساس میزان رعایت ضوابط دستورالعمل حاکمیت شرکتی ناشران ثبت‌شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، توسط بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، محاسبه می‌شود.

تبصره- محاسبه امتیاز حاکمیت شرکتی ناشران اوراق بهادار منوط به تکمیل و ارسال پرسشنامه حاکمیت شرکتی از سوی حسابرس و بازرس قانونی شرکت یا موسسات رتبه‌بندی اعتباری (دارای مجوز از سازمان بورس اوراق بهادار) می‌باشد.

ماده ۱۲- در صورت صدور رأی انضباطی قطعی برائت قبل از زمان امتیازدهی، رأی برائت ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۳- درخواست‌های ناشران برتر در خصوص صدور مجوز افزایش سرمایه و همچنین تأمین مالی از طریق انتشار اوراق مالی اسلامی، در سازمان خارج از نوبت بررسی می‌شود.

ماده ۱۴- ناشران برتر از پرداخت حداقل ۵۰ درصد از مبلغ مقرر بابت حق درج در هر یک از بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران معاف هستند.